

Gazteak erakartzea erronka

ANTZERKIAREN EGUNGO EGOERA. EHU-ko Udako Ikastaroetan Jose Ramon Fachadok, Belen Kruzek eta Roberto Maltak antzerkiari buruzko mahaingurua egin dute

Nekane Gonzalez | DONOSTIA

Jose Ramon Fachado, Belen Kruz eta Roberto Malta aritu ziren eztabaidan atzoko Euskal Herriko Unibertsitateko (EHU) Uda Ikastaroen jardunaldian. *Antzerkia egungo egoeraren arabera da?* zuen izenburua hizketaldiak, baina, oro har, haurrentzako zein gazteentzako antzerkia izan zuten mintzagai.

Jose Ramon Fachado *Goenkaleko* aktore eta antzerki irakaslea Donostiako Zurriola Antzerki Eskola proiektuaren berri eman zuen: «Datorren urterako 8 eta 16 urteko 265 haur eta gazte dauzkagu, proiektuarekin jarraitzeko». Aurten 21 talde aritu dira lanean eta beraz, «ikasturte amaieran 21 antzezlan izango ditugu», azaldu zuen. Eskola honetan, adin bakoitzarentzako zer den egokiena aztertzen saiatuko direla esan zuen, talde bakoitzari bere moduko ikastaroa eskainiz: «8 urtekoek gorputza lantzen dute, ez baitute testuari egokitzeko gaitasunik. 9 urtekoek istorioak asmatu eta antzeztzen dituzte, beti ere modu lasaian. 10ekoek, al-diz, *clown*-aren bidez, pertsonaia bat asmatzen dute. 11 urtekoek testua eransten diete *clown* pertsonaia horiei. 12rekin musika, erritmoa, kantua eta dantza lantzen dute. Eta 13 urtekoek euren lan propioak idazten dituzte», adierazi zuen.

Heziketa, euskara eta gustuak

Honela bada, garapen bat nabarmendu daiteke prozesuan zehar; eta hau ikusirik, «antzerkian haurrak hazi egiten dira», esan zuen irakasle honek. Eskolaren xedeen artean, «haurren heziketa pertsonala bideratzea, arlo honetan euskara bultzatzea eta haurrek gustuko dituzten lanak egitea» aipatu zituen. «Gazteek euren inguruko egoerak islatzen dituzten lanak taularatu nahi dituzte, baina tamalez, mota horretako antzerki testu gutxi dago», gaineratu zuen. Irakasle lanetan, Anartz Zuazua, Nagore Aranburu, Jose Ramon Fachadobera eta beste ari direla ere aipatu zuen.

Belen Kruz HIKA-ko kidea, berriz, talde honek bere sorreratik (1989) egindako haurrentzako hiru antzerkiez aritu zen: «91n egin genuen lehena: *Aguro*. Maitagarri istorio bat da, baina ekologia oinarria du azpian», azaldu zuen aktoreak. «Barnealdean egiteko lana zen hura, horrek dakartzan arazo

GARI GARAIALDE

Barbero (moderatzailea), Malta, Fachado eta Kruz atzoko saioan.

ESANAK

JOSE RAMON FACHADO

Telebistako aktore eta antzerki irakaslea

«Gazteek euren inguruko egoerak islatzen dituzten lanak taularatu nahi dituzte, baina horrelako testu gutxi dago»

BELÉN KRUIZ

Hika antzerki taldeko kidea

«Haurrentzako antzerkiari diru gutxi ematen zaio. Baliabideak dituztenek ez dute dirua horretan xahutzen»

ROBERTO MALTA

Brasilgo antzerki irakaslea

«Hona etortzea aberasgarria da, ideia eta lan merkatuan trukea egiteko parada eskaintzen baitigu»

guztiekin eta Agurtzane Intxaurrearen ipuin batean oinarriturik osatu genuen», esan zuen. Bigarrena, berriz, kalean antzezteko egin zuten, Iruneke Liburu Azokaren eskaria betez. «Kaleko antzezlanak izan zen», azaldu zuen, «haurrek parte hartzeko modukoa; jokoekin, asmakizunekin, dantzekin...». Azkenik, 98an *Xagukumeak* deritzon lana egin zutela azaldu zuen, «Euskal Herriko hainbat liburutegietan egindako antzezlan txikien batura gisa».

Haatik, Belen Kruzek izan zuen zer salatua ere: «Haurrentzako antzerkiari oso diru gutxi ematen zaio; eta gainera, normalean, diru gutxi dute egiten dituzte eskariak: auzoetako jai-batzordekoek, ikastolek... Benetan baliabideak dituztenek, aldiz, ez dute dirua horretan xahutzen», aldarrikatu zuen.

Birziklatzeko materiala lehengai

Hirugarrenik eta azkenik, Brasilgo Roberto Malta aritu zen hizketan. Azaldu zuenez, eurek ere haurrentzako ikuskizun bat prestatu nahi dute datorren ur-

terako: «*Brasilgo animaliak* du izenburua antzezlanak eta birziklatzeko materialekin antolatuko dugu dena; ikusteko modukoa izango da ziurrenik!», esan zuen brasildarrak.

Maltaren antzerki taldea Donostiako Antzerki Ferian parte hartzeko asmoz etorri da Gipuzkoara eta pozteko modukoa izateaz gain, «aberasgarria ere» badela eman zuen aditzera Maltak, «ideia eta lan merkatu trukea bat egiteko parada eskaintzen baitigu», gaineratu zuen. Euren lanak elkarriketazkoak baino areago mugimendu eta keinuzkoak direla azaldu zuen: «trapezioak, sokak eta horrelakoak erabiltzen ditugu; zirku baten moduko antzezlanak egiten ditugu guk; honenbestez, dramaturgia aldetik, agian, ez dira hain aberatsak».

Ondoren, Euskal Herrian sortu duten haurrentzako eskola hizpide harturik, bere lurraldeko egoera azaltzeari ekin zion: «Brasilen ez dugu honelakorik, ezta antzekorik ere! Han helduei begira sortzen dira antzerki eskola eta tailerrak».

HEZKUNTZA

Xabier Etxaniz Arabako Irakasleen Eskolako zuzendari ofiziala

Erredakzioa | GASTEIZ

2000ko abendutik lan hori burutzen jardun badu ere, ekainaren 27an izendatu zuten, ofizialki, Xabier Etxaniz Erle Gasteizko EHUko campuseko Irakasleen Eskolako zuzendari. Etxaniz, hainbat kargutan aritu da lanean orain arte: hizkuntza eta literaturaren didaktika saileko idazkari, akademi antolakuntzarako zuzendariorde 93-94 ikasturtean, eta Arabako campuseko euskara arduraduna 1997tik 2000 arte.

Oro har, 1984-85 ikasturtetik aritu da Irakasleen Unibertsitate Eskolan irakasle gisa, haur eta gazte literaturako katedraduna baita. Arlo honekin loturik, zenbait argitalpen egin ditu: ipuinak, iragarkizunak, herri ipuinen bildumak, haur folklореaren antologia... Baita haur eta gazte literaturaren historia eta egoeraren inguruko azterketak, idazle eta ilustratzaileen katalogoa eta beste zenbait ere. Bestalde, beste zenbait argitalpenetan lankide izan da eta hainbat idazlan ere kaleratu ditu.

ASKATASUNIK GABE, DISPERTSATUTA, ISOLATUTA, TORTURATUTA, ESKUBIDERIK GABE... NOIZ ARTE?

UZTAILAK 14
Zornotzako Zelaia Parkea

19:00 Ekitaldi politikoa (aurkezlea Xabier Amuriza)

21:00 Sardina erreak

22:30 Rock Kontzertua txosnagunean
ZEA MAYS
FLITER